

Hvad forestiller en gudstjeneste?

Hvad forestiller et træ? Det er mærkelige spørgsmål, for en gudstjeneste eller et træ forestiller ikke andet, end det, de er. En gudstjeneste er en gudstjeneste og ikke noget andet. Men der er alligevel en forskel på en gudstjeneste og et træ. Træet vokser frem i dets egen form i naturen, men en gudstjenestes form er skabt i et møde mellem menneskers tanker og guddommelig inspiration. Gudstjenestens form, rækken af dens elementer kaldes også liturgi. Gudstjenesten er også symbolsk, dvs. den forestiller mere end det, man helt bogstaveligt kan se og høre. Den er åben for fortolkning. Til gudstjenesten knytter der sig en uendelig række af tanker og billeder, uden at man derfor kan forklare den til bunds. Kirkerummets udsmykning er også symbolsk, fordi hvert enkelt element er fyldt af henvisninger og hemmeligheder, der åbner sig for den opmærksomme.

Gudstjenestens liturgi gentager vi søndag efter søndag, de samme led i den samme rækkefølge. Nogle finder det måske monotont, men også her kan den, der deltager i gudstjenesten, komme til at se, at den åbner sig og kommer til at forestille noget, kommer til at sige én noget: Salmer, bønner, dåb, bibeltekster, nadvermåltidet, prædiken, velsignelsen, ja det hele hver for sig og i en helhed, kan forbindes med vores virkelighed. Ordet bliver kød og tager bolig iblandt os, kan man også sige. At forstå, hvad der sker, når den guddommelige betydning knyttes sammen med vores daglige virkelighed, er nærmest et mysterium. Mysterier kan man ikke forklare. Ordet mysterium betyder egentlig det, man kun kan se med lukkede øjne.

I Aars Kirke har gudstjenesten de sidste ca. 15 år haft den samme liturgi. Vi præster har foreslået en mindre ændring, som vi har forelagt menighedsrådet. Ændringen indføres i første omgang i en prøveperiode på et halvt år fra den 15. februar. Det indebærer, at dåben flyttes hen i første del af gudstjenesten, Kyrie og Gloria udelades, litaniet, som har været brugt i kirkeårets fastetid, falder væk og den bibeltekst, der prædikes over, læses fra prædikestolen umiddelbart inden prædiken. Kyrie og Gloria – leddet i begyndelsen af gudstjenesten er smukt og en mindelse om historien. Men de færreste synger med.

Den nye gudstjenesteliturgi, når der er dåb, ser ud som følger:

Klokkeringning, bedeslag

Præludium (det indledende stykke musik)

Indgangsbøn

1. salme

Hilsen *Og med din ånd*

Kollekt (bøn) *Amen*

1. læsning Gamle Testamente eller epistel

2. salme (dåbssalme)

Dåb

3. salme (evt. dåbssalme)

Evangelielæsning   *Gud være lovet ...*
Prædiken
Lovprisning, kirkebøn, meddelelser, Apostolsk Velsignelse
4. salme
Nadver c
5. salme   (nadversalme)
Kollekt (bøn)   *Amen*
Velsignelse   *Amen, amen, amen*
6. salme
Udgangsbøn
Postludium   (det afsluttende musikstykke)

Korsvarene er markeret med *kursiv*. Er der ingen dåb, ligger læsningen af epistlen (fra brevene i Bibelen) og Trosbekendelsen på dåbens plads, og der vil så være tre læsninger i gudstjenesten - i stedet for som nu, to.

Vi vil sørge for grundig information om ændringerne ved at lave en lille folder og ved at lave en forklaringsgudstjeneste den 15. februar, hvor vi bruger den nye liturgi og forklarer undervejs.

Det, vi ønsker at opnå med ændringerne er:

Dagens evangelium og prædikenen knyttes tættere sammen, idet evangeliet læses umiddelbart inden prædikenen.

Der gives mulighed for, at både 3. og 4. salme kan vælges, så de hænger sammen med evangeliet og prædikenen. Det vil ofte være en fordel, idet salmerne både kan vælges ud fra, at de skal understøtte prædikenen eller være i dialog med prædikenen.

Med ændringerne kommer gudstjenesten til at ligge nærmere på gudstjenesterne i landets andre folkekirker, ligesom den også kommer tættere på gudstjenestens forløb i Aars Kirke, inden det blev ændret for ca. 15 år siden.

Der sker med andre ord ikke de store omvæltninger, og kender man gudstjenesten i andre kirker, vil det umiddelbart virke kendt. Udgangspunktet for ændringsforslaget har været, at gudstjenesten tilhører menigheden. Den 15. februar kl. 10 vi altså forklare, hvad gudstjenestens enkelte dele står for. Undervejs i forklaringsgudstjenesten hæfter vi et par ord på det, der sker, og hvorfor.

Sara Schouby Pedersen, Ole Larsen og Niels Lai